

Aftale om opdatering af medieansvarssystemet i en digital medievirkelighed

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) samt Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er enige om en aftale om opdatering af medieansvarssystemet i en digital medievirkelighed. Aftalen er en opfølgning på de anbefalinger, som Medieansvarsudvalget afgav den 28. januar 2025.

Aftalen er en stemmeaftale, og aftalepartierne er således enige om at stemme for den lovgivning, der er nødvendig for at udmønte aftalen.

Medielandskabet er under store forandringer med en hurtigt udviklende digital medievirkelighed, fremkomsten af alternative medieaktører¹ og traditionelle medier under pres. Nyhedslignende indhold, informationer og traditionelle nyheder spredt sig hurtigere end nogensinde før. Alternative medieaktører – som ikke er underlagt det medieansvarssystem, som de traditionelle massemedier er – bolttrer sig i et online univers, hvor de publicerer og videreformidler indhold til mange tusinde følgere, seere og abonnenter - ofte børn og unge - som i mange tilfælde i antal langt overstiger de traditionelle mediers brugere. Aftalepartierne er enige om, at det er et demokratisk og samfundsmæssigt problem, at man som borger fra alle leder og kanter bliver bombarderet med nyhedslignende indhold, som ukritisk deles vidt og bredt af alternative medieaktører uden et medieansvar. Særligt børn og unge er udsatte og skal beskyttes i den digitale medievirkelighed, og aftalepartierne er derfor enige om, at alternative medieaktører bør have et skærpet ansvar for det nyhedslignende indhold, som målrettes børn og unge, herunder indhold om diverse potentielt farlige trends og misinformation.

Aftalepartierne er enige om, at der skal være en bedre beskyttelse af helt almindelige danskere, der kommer i klemme og bliver hængt ud, når nyhedsflowet og nyhedsstrømmen buldrer derud af. Aftalepartierne ønsker derfor med aftalen at give borgerne bedre og lettere mulighed for bl.a. at få slettet indhold og at få genoprejsning.

Aftalepartierne anerkender det eksisterende ansvarssystem over for de traditionelle massemedier med et Pressenævn, som på baggrund af retningslinjer for god presseskik behandler sager relateret til traditionelle massemedier. Der er ikke et tilsvarende organ med samme traditioner, tilsvarende retningslinjer, kompetencer og håndhævelsesmuligheder overfor alternative medieaktørers indhold. Den forskel ønsker aftalepartierne at gøre op med i aftalen.

¹ Se appendiks til aftalen for en nærmere definition og afgrænsning af alternative medieaktører.

Aftalepartierne er derfor enige om, at der er behov for at etablere en ny ansvarsnorm for alternative medieaktører og bedre mulighed for at drage alternative medieaktører til ansvar, så danskerne – voksne som børn – bedre beskyttes i den online medie jungle. Aftalen er samtidig en fremskudt bastion i forsvaret af demokratiet og den demokratiske samtale, som er under et stigende pres fra falske nyheder og påstande, som spredes med lynets hast.

Frie og uafhængige medier er en hjørnesten i det danske samfund og demokrati. Aftalepartierne er derfor også enige om at lette en byrde for massemediernes adgang til indsigt og information. Som følge af de nuværende regler koster det i dag massemediernes en afgift at få udleveret bl.a. domme og kendelser hos domstolene. Aftalepartierne er enige om, at økonomi ikke skal spille en rolle for massemediernes i deres afvejning af, om der skal søges aktindsigt i bl.a. domme og kendelser. Dette økonomiske benspænd er aftalepartierne derfor enige om at fjerne for de traditionelle massemedier, der er underlagt Pressenævnet.

Aftalepartierne ønsker at tilskynde til, at også fremtidige elektroniske medier tilmelder sig Pressenævnet. På den måde bevares det danske medieansvarssystem i en tidsalder, hvor internationale aktører med fokus på klik, likes og fængende overskrifter sætter den danske nyhedstradition med klassiske nyhedskriterier og dyder i hovedsædet under pres. Som det er nu, kan almindelige borgere risikere at komme i klemme i et mediemarked i høj fart på et internet, der aldrig glemmer. Såfremt et medie, der lever op til betingelserne for at anmelde sig til Pressenævnet, vælger ikke at gøre det, er der behov for en instans, som har kompetencer og håndhævelsesmuligheder til at sikre, at det pågældende medie alligevel efterlever danske standarder.

For at sikre et tidssvarende og øget medieansvar hos både de alternative medier og de traditionelle massemedier, og dermed en bedre beskyttelse af danskerne og demokratiet, er aftalepartierne derfor enige om følgende fem spor:

1. Etablering af en uafhængig dansk medieombudsmand

Aftalepartierne er enige om at oprette en uafhængig medieombudsmand. Det er essentielt for aftalepartierne, at medieombudsmanden skal fungere uafhængigt fra politisk indblanding. Aftalepartierne er derfor enige om at oprette medieombudsmanden som et selvstændigt organ med eget sekretariat. Aftalepartierne er endvidere enige om, at medieombudsmanden skal udpeges af et uafhængigt udpegningsorgan, hvilket skal bidrage til medieombudsmandens uafhængighed.

Medieombudsmandens generelle kompetencer

Aftalepartierne er enige om, at medieombudsmanden får en tværgående kompetence og pligt til at bidrage til den offentlige debat om den danske medievirkelighed. Medieombudsmanden skal derfor påtage sig en oplysende rolle i mediebilledet mere generelt samt drøfte generelle spørgsmål, f.eks. om praksis for placering af offentliggjorte genmæler, eller enkeltsager af relevans for den danske

medievirkelighed på tværs af formater og platforme. Kompetencen gælder på tværs af alternative medieaktører og traditionelle massemedier.

Aftalepartierne er enige om, at medieombudsmanden særligt ift. indhold rettet mod børn og unge fra både alternative medieaktører og traditionelle massemedier skal deltage i debatten om, hvordan den danske medievirkelighed ser ud og hvilke normer, der skal efterleves. Både de traditionelle massemedier og alternative medieaktører har en stor magt i samfundet, hvor især sidstnævnte til tider mangler bevidsthed om, at der med magten følger et stort ansvar. I særdeleshed i hensynet til børn og unge, hvor der påhviler et skærpet moralsk ansvar, når det nyhedslignende indhold målrettes mod børn og unge.

Aftalepartierne anerkender, at der er forskel på ansvarssystemet, som de alternative medieaktører og de traditionelle massemedier opererer i. Aftalepartierne er derfor enige om, at medieombudsmandens kompetencer over for de to grupper differentieres på nogle områder.

Særlige kompetencer over for alternative medieaktører

Hvor massemedierne i dag er underlagt Pressenævnets kompetence, opererer alternative medieaktører i dag i uden et lignende organ, der kan tage stilling til publiceringen af nyhedslignende indhold.

Aftalepartierne er derfor enige om, at medieombudsmanden skal ansvarliggøre og holde de alternative medieaktører op på det nyhedslignende indhold, som de deler, på samme måde som Pressenævnet holder massemedierne ansvarlige for det indhold, de deler, ift. de presseetiske retningslinjer. Aftalepartierne er derfor enige om, at medieombudsmanden får nedenstående to kompetencer, som ligner Pressenævnets kompetencer over for massemedierne ift. de presseetiske retningslinjer og påbuddet om genmæle:

Ny ansvarsnorm om "god offentliggørelsesskik"

Aftalepartierne er enige om etableringen af en ny ansvarsnorm om "god offentliggørelsesskik" over for alternative medieaktører. Aftalepartierne er enige om, at medieombudsmanden skal kunne afgøre om, der er handlet i strid med denne nye ansvarsnorm. Den nye ansvarsnorm kommer til at tage udgangspunkt i almindelig redelighed. Den nye ansvarsnorm bliver fastlagt med inspiration i retningslinjerne for god presseskik samt de etiske retningslinjer for influenter og bloggere. Det nærmere indhold af den nye ansvarsnorm vil blive udviklet gennem medieombudsmandens praksis.

Aftalepartierne er enige om, at særligt det nyhedslignende indhold, som vores børn og unge dagligt bliver eksponeret for, skal være i orden og redeligt. Medieombudsmanden skal derfor have fokus på overholdelsen af den nye ansvarsnorm i forhold til indhold målrettet børn og unge. Der skal desuden påhvile de alternative medieaktører et skærpet ansvar for indhold målrettet børn og unge.

Aftalepartierne er desuden enige om at, medieombudsmanden vil kunne pålægge alternative medieaktører at offentliggøre medieombudsmandens afgørelser om brud på den nye ansvarsnorm om ”god offentliggørelsesskik”. Manglende overholdelse vil kunne straffes med bøde.

Påbud om at offentliggøre genmæle

Aftalepartierne er enige om, at medieombudsmanden skal kunne træffe afgørelse om, hvorvidt alternative medieaktører skal offentliggøre genmæle, herunder om genmælets indhold, form og placering. Det vil således være overladt til medieombudsmanden at vurdere, hvordan et sådant genmæle bedst formuleres udformes og placeres for, at det opnår den ønskede virkning. Aftalepartierne finder det væsentligt, at et genmæles indhold, form og placering understøtter at genmælet udbredes i et omfang, som står mål med den oprindelige offentliggørelses udbredelse. Manglende overholdelse af medieombudsmandens afgørelser om offentliggørelse af genmæle vil kunne straffes med bøde.

Retssagskompetencer over for alternative medieaktører

Aftalepartierne har noteret sig flertallet i Medieansvarsudvalgets anbefaling om, at medieombudsmanden skal have retssagskompetencer over for alternative medieaktører. Aftalepartierne er enige om, at danskerne for nemt kan komme i klemme hos alternative medieaktører. Aftalepartierne er derfor enige om at tillægge medieombudsmanden retssagskompetencer over for disse aktører, så helt almindelige danskere vil få en nemmere vej til retfærdighed samtidig med, at de alternative medieaktører bliver holdt ansvarlige for det nyhedslignende indhold, de eksponerer både børn og voksne for. Retssagskompetencerne følger de skitserede kompetencer, som flertallet i Medieansvarsudvalget anbefalede:

- 1) Kompetence til at føre straffesager om freds- og ærekrænkelser, der er fremsat eller udbredt af alternative medieaktører.
- 2) Kompetence til at indtræde i og føre civile sager mod alternative medieaktører.

Aftalepartierne er samtidig enige om, at medieombudsmanden tildeles kompetence til at henstille, at der meddeles fri proces i anledning af forhold, der er omfattet af medieombudsmandens virksomhed. Aftalepartierne håber, at flere kan opnå genoprejsning og retfærdighed i sager, hvor helt almindelige danskere er kommet i klemme, ved i visse sager at fjerne det økonomisk benspænd og den økonomiske usikkerhed, der er forbundet med at anlægge en sag.

Kompetencer over for traditionelle massemedier

Aftalepartierne anerkender det nuværende system med Pressenævnets kompetence over for massemedierne. Aftalepartierne er enige om at bevare og styrke systemet. Aftalepartierne er derfor enige om, at medieombudsmanden får færre kompetencer over for traditionelle massemedier, og medieombudsmanden vil således f.eks. ikke have kompetence til selv at føre sager om freds- og ærekrænkelser, der er fremsat af traditionelle massemedier underlagt Pressenævnet.

Aftalepartierne er derimod enige om, at medieombudsmanden skal have kompetence til at indbringe sager for Pressenævnet, der har væsentlig eller principiel betydning for almindelig retfærdighed, og i den forbindelse argumentere for, hvorfor god presseskik er tilsidesat. Medieombudsmanden vil på denne måde kunne bidrage til udviklingen af god presseskik, herunder ved at rejse sager, som ikke kan forventes rejst af forurettede selv. Det vil fortsat være Pressenævnet og ikke medieombudsmanden, der har kompetence til at træffe afgørelse om god presseskik.

Det bemærkes, at medieombudsmanden endvidere som led i sin debatskabende funktion vil kunne drøfte generelle spørgsmål om de traditionelle massemedier. Medieombudsmanden vil f.eks. kunne drøfte de traditionelle massemediers praksis for offentliggørelse af genmæler, herunder om genmælerens indhold, form og placering understøtter, at de udbredes i et omfang, som står mål med den oprindelige offentliggørelses udbredelse.

Medieombudsmanden vil, ligesom i sager vedrørende alternative medieaktører, kunne henstille til fri proces i anledning af forhold, der er omfattet af medieombudsmandens virksomhed, ligesom medieombudsmanden vil kunne anmelde sager om freds- og ærekrænkelser til politiet. Det vil herefter være op til politi og anklagemyndighed at tage individuelt stilling til sagerne, herunder om der skal rejses tiltale, ligesom det gælder for alle øvrige straffesager.

Medieombudsmanden vil i forbindelse med henvisning af en sag kunne redegøre for, hvorfor medieombudsmanden mener, at der er grundlag for at føre sagen. Medieombudsmanden vil også, hvor det er relevant, kunne anføre om betingelserne for offentlig påtale af en lovovertrædelse, der er henvist til privat forfølgning, jf. retsplejelovens § 727, stk. 2, efter medieombudsmandens opfattelse er opfyldt.

Aftalen rækker derfor på nuværende tidspunkt ikke grundlæggende ved det eksisterende system for traditionelle massemedier.

Evaluerings og opfølgning på aftalen

Aftalepartierne ønsker med aftalen at stå vagt om de traditionelle massemediers selvregulering og tilskynde til, at også fremtidige elektroniske medier, der måtte komme til Danmark, vil tilmelde sig Pressenævnet og drive medie efter dansk journalistisk tradition, etik og forbillede.

Aftalepartiernes intention er, at medieombudsmanden med ovennævnte kompetencer vil have mulighed for at bidrage til og præge den danske medievirkelighed og debat, ansvarliggøre alternative medieaktører for deres nyhedslignende indhold og bidrage til beskyttelsen af danskere, som fanges i medieorkanen, uanset om det er via indhold hos alternative medieaktører eller hos de traditionelle massemedier.

Aftalepartierne håber, at aftalen vil tilskynde flere elektroniske medier til at indgive anmeldelse til Pressenævnet.

Aftalepartierne er derfor enige om, at medieombudsmandens kompetencer skal evalueres efter fire år, herunder med henblik på at undersøge, om medieombudsmanden fortsat skal have forskellige kompetencer overfor hhv. traditionelle massemedier og alternative medieaktører. I evalueringen skal der endvidere indgå en vurdering af, om aftalen har haft en indvirkning på Pressenævnets sagsbehandlingstider. Evalueringen forestås af Kulturministeriet med inddragelse af relevante parter.

Aftalepartierne er ligeledes enige om, at bødestørrelserne for alternative medieaktørers manglende overholdelse af påbud udstedt af medieombudsmanden skal evalueres ét år efter, at medieombudsmanden har påbegyndt sit virke. Dette mhp. at vurdere, om bødestørrelserne efter hensigten har en præventiv effekt og dermed indvirkning på de alternative medieaktørers ageren ift. efterkommelse af medieombudsmandens påbud om offentliggørelse af afgørelser om brud på den nye ansvarsnorm om ”god offentliggørelsesskik” og offentliggørelse af genmæle.

Udpegningsorganet

For at sikre medieombudsmandsinstitutionen fuldstændig armslængde er aftalepartierne enige om, at medieombudsmanden skal udpeges af et uafhængigt udpegningsorgan, som kan understøtte medieombudsmandens uafhængighed. Aftalepartierne er derfor enige om at følge Medieansvarsudvalgets anbefaling om, at udpegningsorganet sammensættes med inspiration fra Dommerudnævnelsesrådet på Justitsministeriets område.

Aftalepartierne er enige om, at der i udpegningsorganet skal sidde repræsentanter fra mediebranchen – både fra de alternative medieaktører og de traditionelle massemedier, idet aftalepartierne er enige om, at det er væsentligt med mediefaglige input fra medieaktørernes perspektiver til udpegningsorganet.

Aftalepartierne er derfor enige om, at udpegningsorganets sammensætning ser ud som følger:

- 1) En landsdommer, som beskikkes efter indstilling af landsretterne (formand).
- 2) En repræsentant, som beskikkes efter indstilling af Dansk Journalistforbund.
- 3) En repræsentant, som beskikkes efter indstilling af Danske Medier.
- 4) En repræsentant, som beskikkes efter indstilling af Forbundet for Influencer og Bloggere i Dansk Journalistforbund.
- 5) Rigsadvokaten.
- 6) En advokat, som beskikkes efter indstilling af Advokatrådet.
- 7) Forbrugerombudsmanden.
- 8) En jurist med særligt kendskab om medieområdet, som beskikkes efter indstilling af Danske Universiteter.
- 9) En repræsentant for offentligheden, som beskikkes efter samlet indstilling af Digitalt Ansvar og Medierådet for Børn og Unge.

Aftalepartierne er enige om, at Radio- og tv-nævnets sekretariat i Slots- og Kulturstyrelsen skal sekretariatsbetjene udpegningsorganet.

Aftalepartierne er enige om at stille som krav for en medieombudsmand, at vedkommende skal have en juridisk kandidateksamen, som anbefalet af flertallet Medieansvarsudvalget.

Aftalepartierne er enige om, at en medieombudsmand i udgangspunktet skal vælges efter konsensus. Hvis der bliver behov for at stemme, vil afgørelsen skulle træffes ved simpelt flertal.

Det nedsatte udpegningsorgan skal beskikke medieombudsmanden.

Organisering af medieombudsmandsinstitutionen

Aftalepartierne er enige om, at medieombudsmandsinstitutionen oprettes som en uafhængig institution med eget sekretariat. Aftalepartierne stiller krav om, at medieombudsmandsinstitutionen skal have det fornødne kendskab til mediebranchen, herunder indsigt i journalistisk og redaktionelt arbejde, som flertallet i Medieansvarsudvalget anbefalede. Medieombudsmanden får selvstændig kompetence til at oprette sit sekretariat og organisation, som vedkommende finder relevant for sit virke og inden for sit formål.

Medieombudsmanden kan kun afskediges, såfremt afskeden er af helbredsmæssige årsager, eller såfremt den pågældende som følge af strafbart forhold, tjenesteforseelse eller mislighed er uegnet til at forblive i stillingen. Afskedigelsen sker af udpegningsorganet.

Medieombudsmanden vil være underlagt de almindelige forvaltningsretlige regler om habilitet. Medieombudsmanden må alene have bibeskæftigelse, som ikke er uforenelig med hvervet som medieombudsmand. Dette med henblik på, at der ikke som følge af sådan bibeskæftigelse kan sås tvivl om medieombudsmandens upartiskhed.

2. Ens regulering af medier udgivet under samme titel

Som reglerne er i dag, kan flere medier, som en medievirksomhed udgiver under samme titel, være reguleret forskelligt. Hvis en medievirksomhed fx udgiver en fysisk avis og en netavis under samme titel og med samme indhold, kan det i visse tilfælde kun være den fysiske avis, som er omfattet medieansvarsloven, mens netavisen ikke vil være omfattet. Det mener aftalepartierne grundlæggende er uholdbart og ude af trit med den nuværende digitale medievirkelighed.

Aftalepartierne er derfor enige om, at hvis en medievirksomhed udgiver flere medier under samme titel, hvoraf mindst ét af medierne er omfattet af medieansvarsloven, så skal alle øvrige medier under samme titel være omfattet af medieansvarsloven, selvom de pågældende medier ikke er anmeldt til Pressenævnet, hvis de lever op til betingelserne for anmeldelse. Det vil fx betyde, at medievirksomheder, der udgiver en fysisk avis, ikke behøver at anmelde deres netavis med samme titel til Pressenævnet.

3. Ens regler om sletning af offentliggjort indhold

Indhold offentliggjort af massemediernes er ofte tilgængeligt på massemediernes digitale platforme længe efter udgivelsen, herunder på massemediernes hjemmesider eller profiler på digitale formidlingstjenester. Sådanne platforme udgør som regel i juridisk forstand offentligt tilgængelige informationsdatabaser.

Som reglerne er i dag, er offentligt tilgængelige informationsdatabaser, der er anmeldt til Datatilsynet og Pressenævnet, reguleret i lov om massemediers informationsdatabaser. Offentligt tilgængelige informationsdatabaser, der ikke er anmeldt til Datatilsynet og Pressenævnet, reguleres derimod i databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen.

Lov om massemediernes informationsdatabaser giver personer, som har oplysninger om sig registeret, en lettere adgang til at håndhæve deres rettigheder, idet det er muligt at indbringe sager for Pressenævnet om fx sletning i medfør af lov om massemediernes informationsdatabaser. Aftalepartierne mener ikke, at denne arbitrære tilmeldelse eller mangel på samme fra massemediernes til forskellige myndigheder, skal være afgørende for borgernes adgang til at håndhæve deres rettigheder. Aftalepartierne ønsker derfor at forsimple reglerne og styrke borgernes rettigheder og mulighed for sletning af indhold.

Aftalepartierne er derfor enige om, at kravet om anmeldelse af offentligt tilgængelige informationsdatabaser til Pressenævnet og Datatilsynet afskaffes, så offentligt tilgængelige informationsdatabaser, der er massemedier omfattet af medieansvarslovens § 1, eller som drives i tilknytning til en eller flere virksomheder, der udgiver sådanne massemedier, vil blive reguleret i lov om massemediers informationsdatabaser.

Personer, som har oplysninger om sig registeret i offentligt tilgængelige informationsdatabaser, som i dag ikke er anmeldt til Pressenævnet og Datatilsynet, vil med aftalen derfor få en lettere adgang til at håndhæve deres rettigheder.

4. Forenkling af genoprejsningsprocessen

Private straffesager om freds- og ærekrænkelser kan i dag ikke behandles efter den forenklede proces, som civile sager med krav om økonomisk værdi under 100.000 kr. kan. Medieansvarsudvalget anbefalede, at private straffesager om freds- og ærekrænkelser skal kunne behandles efter den forenklede proces for at give borgere mulighed for på en enkel måde at få genoprejsning. Det bemærkes, at Medieansvarsudvalget i denne sammenhæng forudsatte, at private straffesager om freds- og ærekrænkelser, der er sket i traditionelle massemedier, som det klare udgangspunkt ikke ville kunne behandles efter den forenklede proces.

Aftalepartierne er enige i denne anbefaling og er derfor enige om, at private straffesager om freds- og ærekrænkelser, hvor der ikke nedlægges påstand om fængselsstraf, skal kunne behandles efter den forenklede proces, så sagsprocessen lettes for mindre alvorlige og ukomplicerede sager.

Sager, der behandles efter den forenklede proces, har typisk en kortere sagsbehandlingstid end andre civile sager. Aftalepartierne er dog klar over, at den forenklede proces ikke per definition vil medføre en kortere behandlingstid for private straffesager om freds- og ærekrænkelser. Aftalepartierne ser dog tiltaget som et skridt i den rigtige retning for at hjælpe på at forkorte sagsbehandlingstiden, så borgere, der har været udsat for freds- og ærekrænkelser, hurtigere kan få afsluttet deres sager og forhåbentlig komme videre i livet, uden at deres sager skal trækkes i langdrag.

5. Skærpet strafansvar med betinget offentlig påtale for alternative medieaktører

Alternative medieaktører publicerer, videredeler og kommunikerer nyhedslignende indhold på lige fod med massemedierne. Aftalepartierne mener derfor, at det er nødvendigt, at alternative medieaktører sidestilles med massemedierne i straffeloven angående ærekrænkende beskyldninger fremsat af alternative medieaktører.

Aftalepartierne er derfor enige om, at straffelovens § 268, nr. 2, udvides til også at omfatte beskyldninger, som er fremsat eller udbredt på en måde, som svarer til fremsættelsen eller udbredelsen gennem et massemedie, f.eks. gennem indhold fra alternative medieaktører. Med aftalen stiger strafferammen fra bøde eller fængsel i op til 1 år til bøde eller fængsel i op til 2 år. Samtidig vil overtrædelser blive underlagt betinget offentlig påtale, så anklagemyndigheden eller efter omstændighederne medieombudsmanden vil kunne forfølge overtrædelserne, hvis den forurettede anmoder om det.

Medieansvarsudvalgets branchespecifikke anbefaling

Aftalepartierne noterer sig Medieansvarsudvalgets brancherettede anbefaling om en certificeringsordning for massemedier med et særligt publicistisk ansvar. Aftalepartierne forventer, at branchen indfører ordningen som anbefalet.

Afskaffelse af afgift på aktindsigt i domme og kendelser for massemedier

Aftalepartierne er enige om, at massemedier ikke skal have en økonomisk byrde når de søger aktindsigt i udskrifter af bl.a. domme og kendelser hos domstolene. Aftalepartierne er derfor enige om at afskaffe afgiften i retsafgiftslovens § 35 på 150 kr. for udskrifter af bl.a. domme og kendelser for medier omfattet af medieansvarsloven.

Afskaffelsen af afgiften er ikke nævnt i Medieansvarsudvalgets afrapportering.

Økonomi

Der afsættes med aftalen 9,3 mio. kr. i 2026 og 18,7 mio. kr. årligt i 2027 og frem til oprettelsen af en medieombudsmand. Der afsættes 0,7 mio. kr. i 2026 og 1,3 mio. kr. årligt i 2027 og frem til finansiering af afskaffelsen af afgiften af for aktindsigt i domme og kendelser for massemedier. Initiativerne finansieres af den afsatte reserve på regeringens finanslovsforslag til en medieombudsmand. De øvrige elementer i aftalen forudsættes implementeret uden yderligere finansiering.

Tabel 1
Udgifter til en uafhængig medieombudsmand

Mio. kr. (2026-pl)	2026	2027	Varigt
Oprettelsen af en uafhængig medieombudsmand	9,3	18,7	18,7
Økonomisk konsekvens ved at afskaffe afgift for aktindsigt i domme og kendelser for massemedier	0,7	1,3	1,3
I alt	10,0	20,0	20,0

Kilde: Kulturministeriet og Justitsministeriet.

Appendiks

Alternative medieaktører forstås i nærværende aftale som medieaktører, der ikke er underlagt Pressenævnets kompetence, men hvis indhold og udbredelse i øvrigt kan sammenlignes med massemediers indhold og udbredelse. Det vil medføre, at alternative medieaktører bl.a. vil kunne omfatte influenter, bloggere, netaviser og podcasts.

Med afsæt i anbefalingerne fra Medicansvarsudvalget afgrænses medieombudsmandens kompetence over for alternative medieaktører baseret på medieaktørens rækkevidde, karakteren af det delte indhold og medieaktørens alder. De tre kriterier – som alle skal være opfyldt - uddybes nedenfor.

Rækkevidde

Medieombudsmandens kompetence skal som udgangspunkt være afgrænset til medieaktører, der har f.eks. mindst 15.000 følgere, abonnenter m.v. på den platform, hvor indholdet er blevet udbredt.

Medieombudsmanden skal dog også kunne tage sager op, som er udbredt af aktører med færre end 15.000 følgere, abonnenter m.v., hvis indholdet vurderes at være nået bredt ud, og indholdet vurderes at være af en principiel eller alvorlig karakter. I vurderingen af, om indholdet er nået bredt ud, vil der bl.a. kunne lægges vægt på, om afsenderen har annonceindtægter, om indholdet har skabt stor debat og om afsenderen er en kendt eller offentlig person.

I vurderingen af, om indholdet er af principiel eller alvorlig karakter, kan det i skønnet tillægges vægt, hvis indholdet henvender sig til, eller er målrettet mod, børn og unge, da denne målgruppe er særligt udsat for at blive påvirket af mis- og desinformation. Det kan herudover tillægges vægt, hvis afsenderen har mange børn og unge som følgere.

Indhold

Medieombudsmanden får kompetence over for offentliggørelser, som har karakter af en form for nyhedsformidling eller anden formidling af kendsgerninger, der bringes eller viderebringes som faktuelle kendsgerninger. Det vil f.eks. kunne omfatte formidling og spredning af ubekræftede rygter, der formidles som værende faktisk korrekte. Det vil derimod ikke omfatte meningstilkendegivelser og lignende holdningsbåret indhold, medmindre der samtidig, som led i offentliggørelsen, gives eller gengives oplysninger af påstået objektiv karakter.

En medieaktørs satiriske indhold vil ikke være omfattet, ligesom indhold, som har karakter af vurderende, kommenterende og subjektive betragtninger, vil falde uden for afgrænsningen.

Medieombudsmanden vil som udgangspunkt ikke skulle behandle sager, som er omfattet af Forbrugerombudsmandens kompetence, herunder sager om overtrædelser af markedsføringslovens regler.

Alder

Medieombudsmændens kompetence afgrænses til personer, som er minimum 15 år.